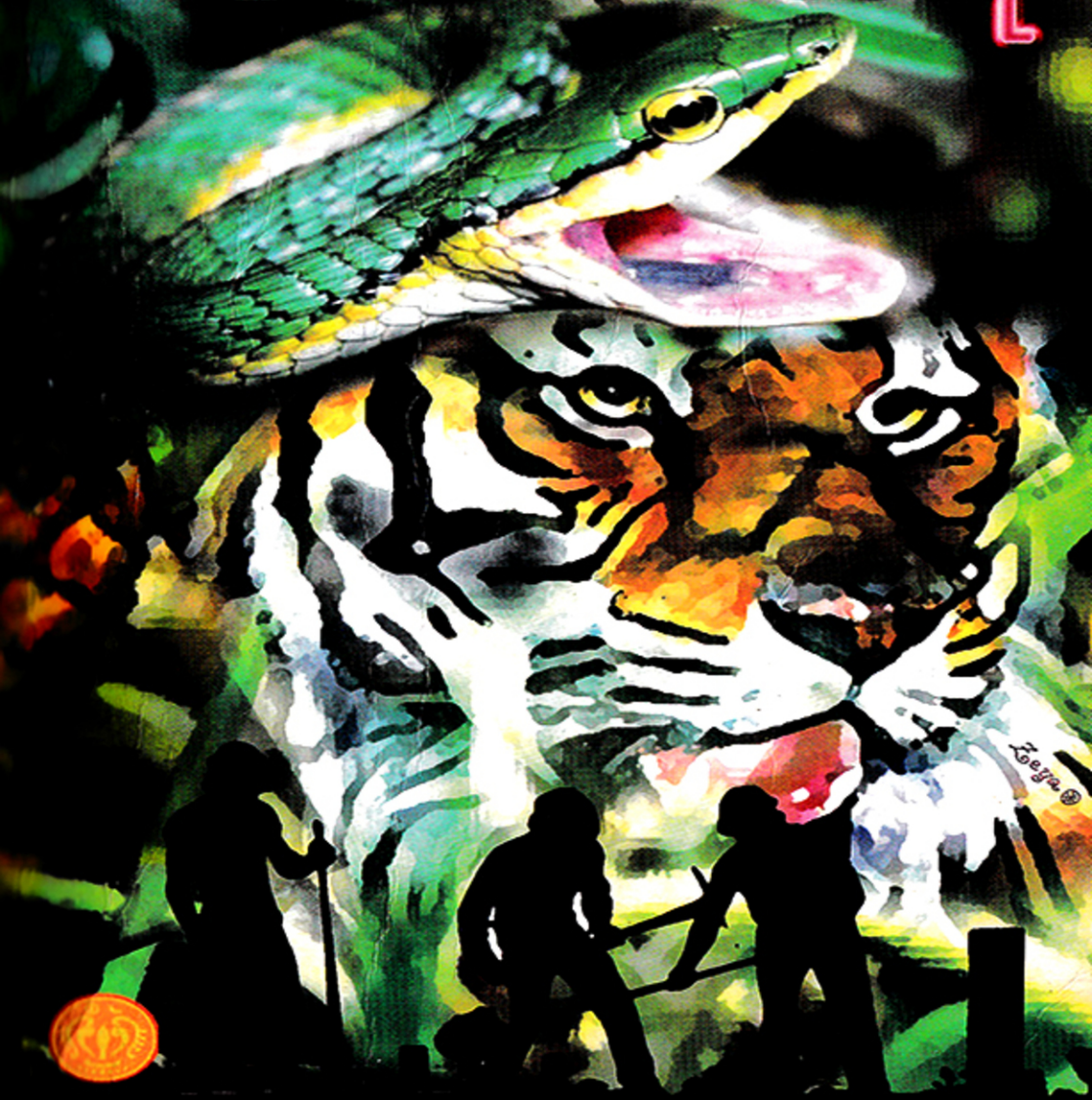


စိုးကျော

မဟာလီဒို



စာရေးသူ၏ ရှေးဦးစကား

စာရေးသူသည် မိမိစာအုပ်၌ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး စာအုပ်၌ လည်းကောင်း အမှာ ဆိုသည့် စာကိုရေးရန် အလွန်ဝန်လေးတတ်ပါသည်။ ။ အကြောင်းမှာ စာဖတ်သူ ဖတ်မည့် စာအုပ်၏ အဆိုး အကောင်းကို စာဖတ်သူကသာ အဆုံးအဖြတ် ပေးစေချင်သော ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ။ စာအုပ်အပေါ် ရှေးဦးမဆွ လမ်းပြမလုပ်သင့်ဟု ထင်၍ လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

သို့သော် ဤ "မဟာလီဒို" နှင့် ပတ်သက်၍ မူ စာဖတ်သူများအား ကြိုတင် အသိပေးထားစရာ ရှိသည် မှာ ... ဤ "မဟာလီဒို" စာအုပ်ထဲက အချို့အစိတ်အပိုင်းများ သည် မဂ္ဂဇင်းများ ၌ ပါဖူးပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့သော် မဂ္ဂဇင်းများ ၌ ရေးသားရခြင်းမှာ စာမျက်နှာကို ငဲ့ရသဖြင့် အတိုချုံး၍ ရေးရသဖြင့် "မဟာလီဒို" သည် ပြီးပြည့်စုံခြင်း မရှိပေ။ ယခု ဤစာအုပ်၌ မူ မဟာလီဒိုနှင့် ပတ်သက်၍ စုဆောင်းကြားသိသမျှကို ထည့်သွင်းရေးသားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဖိုးကျော်

မဟာလီဒို ဆိုသည် မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အာသံပြည်နှင့် ဘင်္ဂလားနယ်ကို ဆက်သွယ်ကာ လီဒိုမြို့ မှ အစပြုခဲ့သော မဟာလမ်းမကြီး၏ အမည် ဖြစ်သည်။ ။ ထိုလမ်းကို ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ တစ်ရက်နေ့၊ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက စတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

ထို လီဒိုလမ်းမကို လီဒိုမြို့မှ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ ပတ်ကျိုင်းတောင်တန်း၊ ရှင်ဗွေယံ၊ တနိုင်း၊ ဟူးကောင်း၊ မိုးကောင်း၊ မြစ်ကြီးနားမှ ဧရာဝတီမြစ်ကိုဖြတ်ကာ ဗန်းမော်၊ လားရှိုးမှ တစ်ဖန် တရုတ် ပြည်ဘက်ရှိ မာကိုပိုလိုလမ်းမကြီးနှင့် ဆက်သွယ်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ။ ခရီးမိုင်ပေါင်းမှာ ၁၄၀၀ ခန့် ရှည်လျားလေသည်။ ။

ထိုလမ်းကို ဆောက်လုပ်ရာတွင် တံတားပေါင်း အတိုအရှည် ၁၃၀၀ ကျော်၊ အရေးပေါ် အဆောက်အဦ ၂၃၀၀ ကျော်၊ မော်တော်ကား စက်ပြင်ရုံနှင့် လက်နက်တပ်ဆင်ရုံပေါင်း ၇၀ ကျော်၊ ဟူးကောင်းတောင်ကြားရှိ ရှင်ဗွေယံအတွက် စက်ကြီး၊ စက်ငယ် ၂၀ ကျော်၊ ခုနစ်တန်လေးသောတွင် ခုံစက်ကြီး ၂ လုံးနှင့် စက်ပြင်ရုံ ၂ ရုံ၊ ထိုစက်ပြင်ရုံ နှစ်ရုံ၌ မော်တော်ကား စက်ပစ္စည်း အစိတ်အပိုင်း အားလုံးကို အပြီးအစီး ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည် ထိ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ။

ထို့အပြင် လမ်းတစ်လျှောက်တွင် လေယာဉ်ကွင်း ၃၀ ကျော်နှင့် အရေးပေါ်လူနာသယ် လေယာဉ်ကွင်းငယ် အပိုင်းပေါင်း ၆၀၀ ကျော်ကို သီးသန့် အလုပ်သမားပေါင်း ၁၆၀၀၀ နှင့် ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ။ ကုန်ကျစရိတ်မှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၃၀ သန်း ဖြစ်သည်။ ။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှ စခဲ့

သော ထိုလမ်းကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ။

ယခု ဖော်ပြလတ္တံ့သော အကြောင်းအရာများမှာ ထိုသုံးနှစ်တာ ကာလတွင် လီဒိုလမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်ရာ၌ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသော ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ တိုင်းရင်းသားများ ဖြစ်ကြသည့် ချင်း၊ ကချင်၊ နာဂ၊ လီဆူး၊ ယောရင် စသည့် အလုပ်သမားများ ၏ ပြောပြချက်ကိုယ်တွေ့များကို ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

အရှေ့တောင်တွင် ယိုးဒယား မြန်မာလမ်းမကြီးသည် သေမင်းတမန်လမ်းမကြီး ဖြစ်ခဲ့သလို အနောက်မြောက်တွင် လည်း အိန္ဒိယ မြန်မာလမ်းမကြီး ဤ "လီဒို" သည် သေမင်းတမန် လမ်းမကြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ။

၁၉၄၃ ခုနှစ် မတိုင်မီ ကာလနှင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ကာလကို စစ်အထူးသတင်းထောက် Frank Owen က သူ၏ The Campaign in Burma စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ။

မိုးကာလတစ်နေ့တွင် မောင့်ဘက်တန်သည် စတီးဝဲလ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် ဟူးကောင်းတောင် ကြားပေါ်မှ လေယာဉ်နှင့် ဖြတ်သန်းသွားသည်။ ။ အောက်၌ မြင်နေရသော မြစ်တစ်ခု၏ အမည်ကို သိလို၍ ဘေးမှာ အတူပါလာသော အမေရိကန်အရာရှိကို မေးကြည့်ရာ ...

"ဟာ ... ဒါမြစ် မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျ၊ လီဒိုလမ်းလေ" ဟု အမေရိကန်အရာရှိက ပြောသည်။ ။

လီဒိုလမ်းအား မြစ်ထင်မှတ်ရလောက်အောင် ရှည်လျားပြီး ရေစီးကြောင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ ။ ပထမ ဤလီဒိုလမ်း ဖောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြေတိုင်းအရာရှိကြီး များ နှင့် ဆွေးနွေးသောအခါ ...

"ဟာ ... ကြံကြံဖန်ဖန် မဖြစ်နိုင်တာကြီးဘဲ" ဟု မြေတိုင်းအရာရှိကြီးများက ပြောခဲ့ကြ သည် ။

သို့သော် နောင်တွင် လုပ်သား၏ စစ်သား လူပေါင်း ၅၁၀၀၀ နှင့် လုပ်ခဲ့ကြရသော ထိုမဟာလီဒို လမ်းမကြီးကို စတီးဝဲလ်၏ အကြမ်းလျာထားချက်၌ မူ ဤလမ်းကို လူ ၂၀၀ လောက်၊ မြေတွန်း ကျွဲရိုင်းစက် ၃ လုံး လောက်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်သည် ဟု ဆိုခဲ့သည် ။

တကယ်လုပ်ကြသောအခါ ရွံ့ဖွတ်ကြီးထဲ မြုပ်ကျနေသော အပိုင်းကလေး ၂ ပိုင်းလောက်ကို သစ်သားတွေ၊ တုံးတွေနှင့် သိပ်ဖို့ ယူကြရသော အမေရိကန် အင်ဂျင်နီယာတွေမှာ နေ့ရောညပါ လုပ်ကြရသည် ထိ ရက်ပေါင်း ၄၀ ကြာမှ ရေလွတ်လာ၏။ ဤလို ဖို့ လိုက်ကြမှ လည်း ရှေ့တန်း၌ လုပ်နေသူများ ထံသို့ ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့နိုင်တော့သည် ။

လီဒိုဟူသည် ကား ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်ဝှမ်းရှိ ဘင်္ဂလားအာသံ မီးရထားလမ်းဆုံ မြို့ကလေး လီဒို၏ အမည်ကို အစွဲပြု၍ ခေါ်တွင် ထားသော လမ်းအမည် ဖြစ်သည် ။ ထိုလမ်းသည် ပေ ၅၀၀၀ မျှ မြင့်သော ပတ်ကျိုင်းတောင်တန်းကြီးကို ဝိုက်ကာ၊ ဝှေ့ကာ၊ တက်လိုက်၊ ဆင်းလိုက်နှင့် ဖောက် လာပြီး ရှင်ဗွေယံဘက်သို့ ဆင်းထွက်လာ၏။

ထို့နောက် တဖန် ချင်းတွင်းမြစ်အဖျား ချိုင့်ဝှမ်းအိုင်ကြီးကို ဖြတ်၍ ဟူးကောင်း တောင်ကြားဘက်မှ ကျော်လွှားကာ မိုးကောင်းတောင်ကြား ဆီသို့ ရောက်လာပြန်သည် ။ ထိုမှ တဖန် မြစ်ကြီးနားသို့ ဖောက်လုပ်ပြီး ဧရာဝတီ မြစ်တစ်ဘက်ကမ်းမှ ဗန်းမော်ကိုဖြတ်ကာ တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးကို လာဆက်သည် ။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီ အချိန်အတန်ကြာကပင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည်ကို ထိုနေရာအတိုင်း လမ်းကြီးဆက်ဖော်

က်ရန် ကြံစည်ခဲ့ကြဖူး၏။ သို့သော် မဖောက်လုပ် နိုင်ခဲ့ကြချေ။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် စစ်စ ဖြစ်ကာမှ အပူတပြင်း ဖောက်ကို ဖောက်လုပ်ရတော့မည် ဖြစ်လာသည် ။

ထိုအခါမှ စက်အား ပစ္စည်းအား တောင့်တင်းသော အမေရိကန်တို့ကသာ ဖောက်ကြရန် သဘောတူပြီး ဂျင်နရယ် ဝေဘဲလ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတီးဝဲလ်ကို လွှဲအပ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည် ။

ယင်းသို့ စတီးဝဲလ်တို့ အမေရိကန်အဖွဲ့က စတင်သောအချိန်မှာ ၁၉၄၂ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်နေ့က ဖြစ်သည် ။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်တပ်များ ပင် ရောက်ခါနီးအချိန်ဖြစ်သည် ။ တရုတ်ပြည် ချန်ကေရှိတ် အစိုးရသို့ မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့မှ တစ်ဆင့် တရုတ်မြန်မာလမ်းမကြီးသို့ တင်ပို့နေခဲ့ရသော အမေရိကန် စစ်ပစ္စည်းများမှာ တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးကို ဂျပန်အလိုတော်ကျ ၁၉၄၁ ခုနှစ်က ပိတ်လိုက်ရသဖြင့် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တို့ သည် ဤ မဟာလီဒိုလမ်းကို အရံအတား စီစဉ်လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည် ။

ထိုအချိန်ထိ ဂျပန်နှင့် အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တို့ သည် စစ်မဖြစ်ကြသေး။ အပေးအယူ ရှိနေကြသေးသည် ။ မည်သို့မည်ပုံ အပေးအယူလုပ်နေကြရသည် ကို နောက်ကြောင်းပြန်ကြည့်ရသော် ...

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါနီးသော ၁၉၃၉ ခုနှစ်မှ စစ်အတွင်း ၁၉၄၂ ခုနှစ်အထိ အနောက်ဘက် ဥရောပအရေး၌ ဗြိတိသျှတို့ မည်သို့ အခြေဆိုင်နေသည် ကို ပထမလှမ်းကြည့်ရ ပေမည်။

ဂျာမနီ (နာဇီ)တို့ က စစ်စ၍ ကြေညာလိုက်သော နေ့မှာ ၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ ဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှတို့ က ထိုကြေညာသော ရက်မှာ စက်တင်ဘာ ၃ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ဖြစ်သည် ။

ထိုရက်မတိုင်မီက ပြောရာပြောကြောင်း ဆွေးနွေးသော "မြူနစ်" ဆွေးနွေးပွဲလည်း ပျက်သွားပြီ။ ဗြိတိသျှတို့ မှာ ထိုစာချုပ်ပျက်ကာမှ ရေးကြီးသုတ်ပျာ စစ်ပြင်ဆင်မှုများ လုပ်ရတော့သည်။ ။

ဂျာမန်တို့ မှာ မူ ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဟစ်တလာ တက်လာကတည်းက "ဗာဆိုင်း" စာချုပ်ကြီးကို နင်းဆုတ်ပစ်ရန် ကြွေးကြော်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုစာချုပ်အရ "လက်နက်ကိုင်တပ်များ မထားရ" ဟု ဂျာမနီအပေါ် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခဲ့သော "ဗာဆိုင်း" စာချုပ်ကို ဖျက်ကာ လက်နက်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် တပ်ဆင်မှုများကို ပြောင်ပြောင်ပင် ချိုးဖောက် စိုင်းပြင်းလာသည်။ ။

ထို့နောက် ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် အတိအလင်း ဂျာမန်လက်နက်ကိုင် တပ်ကြီးများ ဖွဲ့လိုက်၏။ ထိုအခါ ပြင်သစ်ထက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှ စစ်အင်အား သာလာချေပြီ။ ပြင်သစ်မှာ ဂျာမနီ၏ အကဲကို ကြည့်ကာ ဗြိတိသျှတို့ နှင့် မဟာမိတ်စာချုပ်အပြင် စစ်စာချုပ်ပါ ချုပ်လိုက်ရ၏။ "ဗက်ပီနော့" ခံတပ်ကြီးကိုလည်း တည်ဆောက်လိုက်ရသည်။ ။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီခေါင်းဆောင်နှင့် အီတလီဖက်ဆစ် ခေါင်းဆောင် မူဆိုလိုနီတို့ သည် ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံဖွဲ့ရန် စည်းလား ရိုက်ကြပြီး ယင်းနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် သဘောတူ လက်မှတ် ထိုးလိုက်ကြသည်။ ။ ထိုအခါ ဟန်ဂေရီနှင့် ဗိုလီဗီးယားတို့ သည် ထိုဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့တွင် ဝင်ပါလာ၏။

ထိုအချိန်ထိ ဗြိတိသျှတို့ မှာ ပထမကမ္ဘာစစ်က အကြွေးပင် မကြေသေး။ နောက်စစ်အတွက် ပြင်ဆင်ရန်ထက် "ဗာဆိုင်း" စာချုပ်ကြီးကိုသာ လက်ညှိုးတွင် တွင် ထိုး၍ ပြောနေကြရုံ ရှိသေးသည်။ ။ ဥရောပတစ်ခွင်မှာ ကား ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလိုနီတို့ ၏ ကြိုးဝါးသံများ နှင့် ပဲ့တင်ထပ်ဟည်းတိုက်နေပြီ။

ထိုအချိန် ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန် ချိန်ဘာလိန်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဟိုပြေး၊ သည် ပြေး လုပ်နေ၏။ စစ်ပြင်ဆင်မှုကား ဗြိတိသျှတို့ အဖို့ အတော်နောက်ကျနေပြီ။ ပါလီမန်တွင် လည်း ကျွက်ကျွက်ညံ့နေ၏။ ကိုလိုနီ ပြည်နယ်များကလည်း တစ်ဘက်တွင် ဆူပူလာကြသည် ။ ထိုအထဲတွင် မြန်မာပြည်လည်း ပါလေသည် ။

၁၉၃၉ ခုနှစ် စစ်ကြေညာသော စက်တင်ဘာလ အတွင်း၌ပင် လန်ဒန်နှင့် ဗြိတိသျှ ပင်လယ် ကမ်းခြေမှာ ဂျာမနီလေတပ်၏ ဗုံးဒဏ်ကို ခံလိုက်ရသည် ။ ထိုလ (၉) ရက်နေ့၌ ချိန်ဘာလိန် အစိုးရကို ဖြုတ်ချ၍ စစ်ကက်ပိနက်ကို ပြောင်းဖွဲ့ရ၏။ ထိုအခါ ချာချီမှာ နန်းရင်းဝန်ရော ကာကွယ်ရေး တာဝန်ခံပါ ဖြစ်လာသည် ။ ဗြိတိသျှတို့ မှာ ကိုယ့်ပြည် ကာကွယ်ရေးအတွက် စိုင်းပြင်းရုံမျှမကသေး၊ ပြင်သစ်သို့လည်း စစ်ကူအဖြစ် လက်နက်စုံတပ်ဆင်၍ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်များ ပါ စစ်သား ၂၅၀၀၀၀ နှင့် ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ပို့လိုက်ရသေး၏။ စက်တင်ဘာ ၂၉ ရက်နေ့တွင် စားသုံးကုန်ကို ရာရှင်ကပ်နှင့် ဝေနေရ၏။ အမြတ်တော်ကြေးကိုလည်း တစ်ပေါင်လျှင် တစ်ဝက်မျှထိကောက်ရန် မြှင့်လိုက်၏။

စစ်တပ်နှင့် စစ်စရိတ်များ တိုးချဲ့ရန် အရပ်သူ အရပ်သားများ ထံသို့ ငွေချေးစာချုပ်များ ဖြန့်ဝေလိုက်ရာ ပထမအရစ် ပေါင်သန်းပေါင်း ၄၇၅ သန်းရ၏။ ဒုတိယအရစ် ၆၁၅ သန်းရ၏။ တတိယအရစ် ၆၂၈ သန်းရ၏ ။ စတုတ္ထအရစ် ၇၄၁ သန်းရ၏။ စုစုပေါင်း အလှူငွေများ ပါ ပေါင်သန်းပေါင်း ၁၀၃၈၃ မျှထိ ရရှိသည် ။ အင်္ဂလန်လူထု၏ တိုင်းပြည်အပေါ် စေတနာကား ချီးကျူးလောက်ပေသည် ။

အင်္ဂလိပ်ကို ထိသောအခါမှ ကနေဒါ တောင်အာဖရိက ဩစတြေးလျ နယူးဇီလန်စသော ဗြိတိသျှ ဒိုမီနီယံ မျက်နှာဖြူတို့ လည်း ကြွလာကြသ

ည် ။ ဤအချိန်ကျမှ ဗြိတိသျှတို့ မှာ အတိအလင်း စစ်ပြင်ဆင်ရေး စိုင်းပြင်းလာနိုင်၏။

ထိုအချိန်၌ ဂျာမန်တို့ မှာ မူ ဥရောပတစ်ခွင်ကို တရကြမ်း တိုက်ခါတပ်ဖြန့်နေချေပြီ။ ဂျာမနီ ၏ အရှေ့ဘက် ပိုလန် ချက်ကိုစလိုဗက်တီးယား ဖင်လန် နော်ဝေအထိ ဂျာမန် နာဇီတပ်တို့ ကျယ်ပြန့် နေပြီ။ အနောက်ဘက်တွင် လည်း ဘယ်လဂျီယံ ဟော်လန်ကိုလွန်၍ ပြင်သစ်ကိုပင် တိုက်နေပြီ။ ၁၉၄၀ ခု မေလ ၂၆ ရက်နေ့မှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် မဟာမိတ် စစ်တပ်များကို ဂျာမန်တို့ က "ဒန်းကပ်" တွင် ပိတ်ဝိုင်းတိုက်ကြရာ အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကိုဖြတ်၍ အင်္ဂလန်သို့ သေပြေး၊ ရှင်ပြေးအဖြစ် ရရာ လှေငယ်၊ တက်ကျိုးပါမကျန် ဖြစ်သလို ဒုန်းစိုင်း ပြန်ဆုတ်ကြရ၏။ ထို "ဒန်းကပ်" တိုက်ပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်တို့ တပ်များမှာ ရှိသမျှ စစ်ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်အားလုံး ပြင်သစ်ဘက်ကမ်းခြေတွင် ဂျာမန်လက်သို့ အဆုံးခံ၍ ဂျွန်းပြန်ကျရသော ပွဲဖြစ်လေသည် ။

မေလ ၂၆ ရက်မှ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့အထိ ဒန်းကပ်မှ ဂျာမန် ကုန်းတပ် ရေတပ် လေတပ်တို့ ၏ ဒဏ်ကို အလူးအလဲခံရခါ ရေလက်ကြားကို ကူးပြေးခဲ့ကြရသည် ။ အင်္ဂလန်ကမ်းပေါ်သို့ မဟာမိတ် ပြင်သစ် စစ်သားများ ပါ စုစုပေါင်း ၃၃၇၀၀၀ မျှ ဆုတ်ခဲ့ကြရသည် ။ အင်္ဂလန် ကမ်းခြေဘက်တွင် ရှိသမျှ လှေငယ်၊ ရွက်လှေပါမကျန် ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ကူး၍ သယ်ယူကြရာ မော်တော်စက်လှေ ရော လှေငယ်ပါ စင်းရေပေါင်း ၃၁၉၄၉ မျှသည် အသက်စွန့်၍ အသွားအပြန် အခေါက်ခေါက် ကယ်ယူကြရသည် ။ မေလ ၂၆ ရက်မှ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့အထိ ၇ ရက်ကြာ ဆုတ်ခွာခဲ့ကြရသည် ။

ထိုအခါမှ အင်္ဂလန် စက်ရုံများ တွင် စစ်ပစ္စည်းလက်နက် အသုံးအ

ဆောင်များ ချည်း ထုတ်လုပ်ကြရတော့သည်။ ။ အင်္ဂလန် လူဦးရေ၏ တစ်ဝက်မျှသည် ထိုအလုပ်ရုံများ ၌ နေရေညပါ တရစပ်ကြီး အားသွန်ခွန် စိုက် လုပ်နေကြရလေပြီ။ ဤကြားထဲကပင် ဂျာမန်လေတပ်၏ ရန်ကလည်း ကြီးမားလှသည်။ ။ တစ်နေ့ ၅ ကြိမ်ထက်မနည်း လန်ဒန်မြို့ပေါ်ကို ဗုံးချနေ၏။ ကမ်းခြေတွေမှာ စက်သေနတ်သံမစဲ ဖြစ်နေသည်။ ။ ဂျာမန် လေယာဉ်အုပ်မှာ တစ်ခါလာလျှင် တစ်ရာထက်မနည်း ပစ်ချခံရတာ တွေလည်း အများကြီး ဖြစ်၏။

ပြင်သစ်ပြည် ပါရီမြို့တော်မှာ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့ မနက်အစောကစ၍ ဂျာမန်တပ် စစ်ဦးဆိုက်လာသည်။ ။ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပါရီကား လုံးဝကျသွားလေသည်။ ။

အင်္ဂလန်မှာ ၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်မှ စ၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအထိ ၃ နှစ်မျှအတွင်း လူပေါင်း ၉၉၉၀ မျှသေ၏။ အိမ်ပေါင်း (၂ သန်း၊ ၇ သိန်းကျော်) ပျက်၏။ မီးလောင်၏။ ပြို၏။ ဤနှုန်းသည် အင်္ဂလန် အိမ်ခြေစုစုပေါင်း၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံ ဖြစ်သည်။ ။

ထိုသုံးနှစ်အတွင်း ရေကြောင်း၌ လည်း ကုန်သင်္ဘောကြီးငယ်ပေါင်း ၈၀၀ ကျော် အနှစ်ခံရ၏။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မြေထဲပင်လယ် ကရီတီကျွန်း တို့ ကံပွဲတစ်ခု၌ပင် ဗြိတိသျှ ရေတပ်သင်္ဘောများ အတော်များများ နာသွား၏။ ဂျာမန်ယူဘုတ်တို့ မှာ မြောက်ပင်လယ်နှင့် မြေထဲပင်လယ်တို့ ၌ ထင်သလို ရမ်းနေကြသည်။ ။ ဂျာမန်သံလိုက် ရေမြှုပ်ဗုံးတွေကလည်း မနည်းပေ။

ထိုသုံးနှစ်အတွင်းတွင် ဗြိတိသျှတို့ မှာ ဆူဒန် မော်ရိုကို လစ်ဗီးယား ကျူးနစ်ဆီးယားစသော အာဖရိက စစ်မျက်နှာများ ၌ လည်း မရှုမလှခံနေရ၏။ အဘီစီနီယားနှင့် ဗြိတိသျှ ဆိုမာလီလင်း စစ်မျက်နှာမှ လွဲ၍

အားလုံးဆုံးရှုံး ဆုတ်နေရ၏။

တဖန် ဥရောပဘက်ဖြစ်သော ပြင်သစ်၊ စပိန်၊ ဂရိစ်၊ ဆိုက်ပရပ် မော်လ်တာ၊ မြေထဲပင်လယ် မြောက်ဘက်တစ်ဝိုက်၌ လည်း ဂျာမန်နာဇီတပ်တို့ ၏ အဖိအနှိပ်ကို ခံနေရသည် ။

ရေတပ်ဖက်တွင် လည်း ဗြိတိသျှတို့ ၏ အားကောင်းလှသော "ဟု ဒ်" ခေါ် သင်္ဘောကြီးကို ဂျာမန် "ဘစ္စမတ်" စစ်သင်္ဘောက နှစ်ပတ်လိုက်နိုင်၏။ အတ်ခ်ရှိုင်းရယ်ခေါ် အင်္ဂလိပ်တို့ ၏ လေယာဉ်ပျံတင် သင်္ဘောကြီးမှာ လည်း ဂျီဘရော်လ်တာအနီး၌ အနှစ်ခံလိုက်ရပြန်သည် ။ ထို အတ်ခ်ရှိုင်းရယ် အနှစ်ခံရသော ရက်မှာ အရှေ့ဘက်၌ ဂျပန်တို့ က ပထမဆုံးအကြိမ် ရန်ကုန်ကို ဗုံးလာချသော ၁၉၄၁ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မတိုင်မီ တစ်ရက်အလိုဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့ ဖြစ်လေသည် ။

၁၉၄၁ ခု ဩဂုတ်လတွင် ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန် ချာချီသည် အမေရိကန် သမ္မတရုစ်ဘွဲ့နှင့် အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာတွင်း၌ ပရင့်စ်အော့ဖ်ဝေးခေါ် သင်္ဘောကြီးပေါ်တွင် ၂၆ နိုင်ငံ မဟာမိတ်တပ် ပေါင်း စုဖွဲ့ရေးကို ဆွေးနွေးကြသည် ။ အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာ၌ ဆွေးနွေးသောကြောင့် "အတ္တလန္တိတ်ချာတာ" ဟု ခေါ်၏။ ထို စာချုပ်ပါ သဘောအချို့တွင် စစ်ကြီးအတွင်း မဟာမိတ်တို့ ဘက်မှ လူအား ငွေအား ကူညီသော လက်အောက်ခံ နိုင်ငံတို့ အား စစ်ပြီးသောအခါ ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်သော အစိုးရများ ဖြစ်စေရမည်ဆိုသော အချက်တစ်ချက် ပါ၏။

ယင်းကြေညာချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပြည် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ဝင် ခေါင်းဆောင်အချို့ က ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီဆိုင်ရာ ရုံးသို့ ကြေးနန်းရိုက်မေးသောအခါ မြန်မာပြည်နှင့် မဆိုင်သလိုလို ပြန်ကြား

သည် ဟု သိခဲ့ရ၏။

သို့သော် အရင်တစ်နှစ် ၁၉၄၀ ခုနှစ် ဆောင်းကုန်စက မြန်မာပြည် (ဗမာပြည်) သို့ ဘိလပ်မှ ဆာစတက်ဖို့ ဒ်ခရစ် ရောက် လာပြီး မြန်မာခေါင်းဆောင်များကို တီးခေါက်ကြည့်သည် ။ ထိုအချိန်က (၇၆) ရေကျော်လမ်းတွင် ရှိသော ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ တစ်နေ့သော ညနေတွင် ဆာစတက်ဖို့ ဒ် ခရစ်ရောက် လာပြီး စစ်ကြီးအရေး၌ အင်္ဂလိပ်တို့ နှင့်တွဲရန် တွဲလျှင် စစ်ပြီးသောအခါ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် လမ်းကြောင်းဖြစ်သော ဒိုမီနီယံ အုပ်ချုပ်ရေးကို ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တို့ က စဉ်းစားလိမ့်မည်စသော သဘောထားပါသည့် စကားများ နှင့် သခင်များအား ဆွေးနွေး၏။ ဒို့ဗမာ သခင်များက လုံးဝလွတ်လပ်ရေးသာ လိုသည် ဟု ဆိုကြသည် ။ ထိုအချိန်က သခင်တွေမှာ ဒိုမီနီယံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေရေလည်လည်လည်း မသိသေး။ ထို့ကြောင့် ထိုဒိုမီနီယံဆိုသည့် အသံကိုပင် မကြားချင်ကြ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ပြင် ဤစစ်ကြီးတွင် ဗြိတိသျှတို့ ပြုတ်သွားသော် သူ့ဘက်က ကူမိသော နိုင်ငံများ လည်း ဂျောက်ကျမှာ စိုးရိမ်ရသည် ဟု မြင်မိကြသည် ။ သခင်အနည်းငယ်က "စဉ်းစားချင်သည် " ဟု ဆို၏။ သခင်ခပ်များများက "အင်္ဂလိပ်ကိုမယုံ၊ ထို့ကြောင့် မပေါင်းလို၊ ဒီအချက်ပဲ ဒင်းကို အလဲချတာ ကောင်းသည် " ဟု ယူဆကြသည် ။

ဆိုလိုရင်းမှာ အင်္ဂလိပ်တို့ တွင် ၁၉၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂ အထိ ဟိုကကူပါ၊ဒီကကူပါနှင့် အရူးမီးပိုင်း ဖြစ်နေကြောင်းကို သဘောပေါက်ရန်မျှသာ ဖြစ်၏။

ယခု "အတ္တလန္တိတ်ချာတာ" မဟာမိတ်စာချုပ် အဖွဲ့ဖွဲ့ရန် ကြေညာသောအခါ လက်အောက်ခံ နိုင်ငံများ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်သော အစိုးရဖွဲ့ရေးတွင် မဟာမိတ် ၂၆ နိုင်ငံ ပါလာသောကြောင့် နည်းနည်းအားရှိသွား

ဟန်တူသည်။ မြန်မာပြည်လို နိုင်ငံမျိုးနှင့် ထိုစာချုပ်မဆိုင်သလို အင်္ဂလိပ်က လုပ်လာပြန်သည်။

သို့သော် အင်္ဂလိပ်တို့ သည် အရှေ့ဘက်ရန်ကို ဂရုပြုမိဟန်တော့ ရှိသည်။ အာရှအရှေ့တောင်ရှိ ကိုလိုနီနှင့် ရေပြင်ကို ကာကွယ်ရန် အရေးကြီးမှန်းတော့ သိကြသည်။ ထို့အတွက် စင်္ကာပူကို အလွန်ခိုင်မာသော ရေတပ်စခန်းကြီးအဖြစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်မှာ စတင်၍ ငွေပေါင်း ပေါင်သန်း ၆၀ အကုန်အကျခံကာ တည်ဆောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှ စစ်သား ၆၀၀၀၀ ကိုလည်း ပို့လိုက်သည်။ အတ္တလန္တိတ်ချာတာ ကိစ္စဆွေးနွေးရန် ချာချီနှင့် ရုစ်ဘဲ့တို့ တွေ့ဆုံတိုင်ပင်ကြရာ၌ ၎င်းအပေါ်မှာ ပင်ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပခဲ့သော ပရင့်စ်အော့ဖ်ဝေး စစ်သင်္ဘောကြီးနှင့် ရီးပါးလ်စ် စစ်သင်္ဘောကြီး ၂ စင်းကိုလည်း စင်္ကာပူရေတပ် စခန်းကြီးသို့ ပို့လိုက်၏။ နောက်ထပ် ဂေါ်ရခါးနှင့် ကုလားစစ်သား ဩစတြေးလီးယား နယူးဇီလန် စစ်သားပေါင်း (၄၀၀၀၀) ကိုလည်း ထပ်ပို့လိုက်သေး၏။ ထိုအချိန်မှာ အရှေ့ဘက်၌ ဂျပန်က စစ်စ ကြေညာရန် ရက်နီးနေပြီ။

ထိုအချိန် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့ကစ၍ ရုရှားကို စတိုက်လာသော နာဇီတပ်များ ပင် ဒီဇင်ဘာလ၌ ယူကရိန်းကိုလွန်၍ ဗော်လဂါမြစ်ဝှမ်းဆီသို့ လည်းကောင်း၊ မြောက်ဘက်၌ လီနင်ဂရက် စစ်မျက်နှာတွင် လည်းကောင်း တိုက်နေကြပြီ။ ရုရှားတို့ မှာ မြေလှန်စနစ်နှင့် တဆတ်တည်း ဆုတ်ပြေးနေရ၏။

ရုရှား၌ သာမဟုတ်။ အီဂျစ်တွင် လည်း အီတလီတပ်တို့ ကတိုက်နေပြီ။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်က အီဂျစ်နှင့် ဗြိတိသျှတို့ ၏ စာချုပ်အရ စူးအက်တူးမြောင်း ကာကွယ်ရေးအတွက် ဗြိတိသျှတို့ မျက်လုံးပြူးနေချိန် ဖြစ်၏။ ဘင်ဂါဇီနှင့် ထိုတရုတ်မှ ဗြိတိသျှတပ်များ ဆုတ်နေရဆဲဖြစ်သည်။

အရှေ့ဘက်က ဂျပန်၏ တောင်းဆိုချက်အရ အင်္ဂလိပ်တို့ သည် တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးကိုပါ ဂျပန်ကျေနပ်အောင် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ လယ်တွင် ပိတ်ပေးခဲ့ရ၏။ ထိုလမ်းမကြီးမှာ ချန်ကေရှိတ်တရုတ်တို့ က ကုန်းပိုင်းမှ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရန် ဗြိတိသျှတို့ နှင့် တိုင်ပင်ဖွင့်ခဲ့သော လမ်းကြီး ဖြစ်၏။ ဖောက်ရသော အကြောင်းရင်းမှာ တရုတ်ပင်လယ် ကမ်းခြေတစ်ခုလုံး ဂျပန်က ပိတ်လုနီးပါးထိ တိုက်ထား၍ နောက်ပိုင်း ကုန်းလမ်းတစ်ခုကို ဖောက်ရခြင်းဖြစ်သည် ။

၁၉၃၉ ခုနှစ်မှ စဖောက်ရာ ကူမင်း၊ ယူနန်ဖူးမှ လားရှိုးအထိ မိုင်ပေါင်း ၁၆၀၀ ရှည်၏။ လူပေါင်း ၃ သိန်းမျှနှင့် အရေးတကြီးဖောက်ရသဖြင့် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်လောက်က ပြီးစီးသည် ။ ထိုနှစ်တွင် ပင် အမေရိကန်က စစ်ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှ တစ်ဆင့် ထိုလမ်းကိုဖြတ်၍ တရုတ်ပြည်သို့ ပို့သည် ။ တရုတ်ငွေစက္ကူများ လည်း ရန်ကုန်တွင် ပုံနှိပ်ရန် ပြင်သစ်သို့ ကန်ထရိုက် ပေးထားရာ ယခင်ကင်းဘဲလမ်း (ယခုငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း)က သောမတ်ဒီလာရူးတိုက်ကြီးကို ဆောက်ပြီး တရုတ်ငွေစက္ကူများ ထုတ်လုပ်၏။

ယင်းသို့ မြန်မာပြည်မှ တရုတ်ပြည်သို့ စစ်ပစ္စည်းနှင့် ငွေစက္ကူများ ပို့ပေးနေသော ကိစ္စကို ဂျပန်သည် မျက်ထောင့်နီကြီးနှင့် လှမ်းကြည့်ပြီး အင်္ဂလိပ်အား ထိုလမ်းမကြီး ပိတ်ပေးရန် ခပ်တင်းတင်း တောင်းဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည် ။

အင်္ဂလိပ်အနေနှင့်မူ ဤသို့ လိုက်လျောလိုက်ပါမှ ဂျပန်၏ အရှေ့ဘက်ရန်က အနည်းငယ် စိတ်ချရမည်ဟု ယုံ၍ ဂျပန်ကို ချောလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည် ။

သို့သော် ဂျပန်ကား ဤသို့မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂလိပ်ရော အမေရိကန်ကို ပါ တွယ်နိုင်ရန် ချက်ကောင်း ချောင်းနေသူ ဖြစ်၏။ အမေရိကန်ကို ဂျပန်က တွယ်ချင်နေသည် မှာ ဤသို့ဖြစ်သည် ။

ဂျပန်နှင့် အမေရိကန်တို့ သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် မတိုင်မီက ကုန်စာချုပ် တစ်ခု ချုပ်ထားခဲ့ကြ၏။ သဘောမှာ အမေရိကန်က သူ့တွင် အလဟဿ ပိုလျှံနေသော သံတိုသံစများ ရောင်းရန်ကို ဂျပန်က ဝယ်ရန် သဘောတူပြီး ဆက်ဆံခဲ့ကြ၏။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် ဂျပန်က တရုတ်ကို တိုက်နေသောအခါ အမေရိကန်က မကျေနပ်ပေ။ တရုတ်ပြည်၌ မောစီတုန်းစသော ကွန်မြူနစ်တို့ တစတစ ပြန့်ပွား လာနေသည် ကို အမေရိကန်က မလိုလားသည့်အတိုင်း ချန်ကေရှိတ်ကို အမေရိကန်ပေါက် တရုတ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် မြူဆွယ်ယူပြီး ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ထားခဲ့သည် မှာ ကြာပြီ ဖြစ်သည် ။

ယခုလို ဂျပန်က ချန်ကေရှိတ်၏ တရုတ်ပြည်ကို တိုက်သောအခါ ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် အမေရိကန်က ပေးပို့ရသော လက်နက်ပစ္စည်းများ သည် ကွန်မြူနစ်ကို တိုက်ရာ၌ ကုန်ရသည် ထက် ဂျပန်ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရေး၌ ပို၍ ကုန်နေ၏။ ထို့ပြင် ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် ၎င်းက အားပေးမွေးမြူထားသော ချန်ကေရှိတ်ကို တိုက်လာသော ဂျပန်ကို မလိုလားပေ။ ဤအတွက် တရုတ်ပြည်အားတိုက်ရန် ဂျပန်ကို အမေရိကန်က အရေးဆိုသည် ။ ဂျပန်က မလျှော့ချေ။ တိုက်မြဲတိုက်၏။

သို့အတွက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်ပိုင်း အတွင်းမှာ ပင် ဂျပန်သို့ ရောင်းချနေကြ သံတိုသံစ တင်ပို့ခြင်းကို အမေရိကန်က ရပ်ပစ်ပြီး စာချုပ်ကို ဖျက်လိုက်၏။ အမေရိကန်ရှိ ဂျပန်အမျိုးသားတို့ ၏ အကျိုးစီး

ပွားအားလုံးကိုလည်း ပိတ်ပစ်လိုက်၏။

တရုတ်ကို "မတိုက်ပါ" ဟု အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို ကတိဝန်ခံချက်ရမှ အသစ်ပြန်ချုပ်ပြီး သံတိုသံစ ဆက်ရောင်းမည်ဟု အမေရိကန်က စကားခေါ်နေစဉ် ...

အမေရိကန်၏ ကတိကို လက်မခံဘဲ ကာပြန်သည့် အနေနှင့် ဂျပန်သည် လည်းကောင်း၊ နှစ် ၁၉၃၉ ခုထဲမှာ ပင် ဥရောပ၌ ဗိုလ်ကျစိုးမိုးလာသော ဂျာမနီ အီတလီတို့ ၏ ဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့သို့ ဝင် လိုက်လေသည်။

ထိုအချက်ကြောင့်လည်း အင်္ဂလိပ်သည် ဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့ဝင် ဂျပန်ကို အရှေ့ဘက်ကိုလိုနီ များ အတွက် ချောသည့်အနေနှင့် တရုတ်မြန်မာ လမ်းမကြီးကိစ္စတွင် ဂျပန်အလိုကျ ပိတ်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ ထိုအခါ အမေရိကန်၏ အငြိမ့်အငြင်ကိုလည်း အင်္ဂလန်မှာ မခံနိုင်သဖြင့် ၃ လမျှ ဂျပန် ကျေနပ်ရုံ ခေတ္တပိတ်ခြင်းမျှသာပါဟု မျက်နှာငယ်နှင့် အောက်ရေခံ တောင်းပန်ရသေးသည်။ ။

ဤအထိ ဗြိတိသျှတို့ မှာ ဥရောပနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းတဝိုက် စစ်မျက်နှာများ ၌ လည်း အရေးမလှ။ အရှေ့ဘက် ဂျပန်ကိုလည်း မျက်နှာငယ်ခံကာ လိုက်လျောနေရဖြစ်နေသည် မှာ စစ်ဖြစ်သည် မှ စ၍ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ကုန်ခါနီး တစ်လခန့်အလိုထိ ဖြစ်လေသည်။ ။

ဤသို့ အနောက်ဘက်၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် ရုရှားတို့ ကိစ္စများ နေကြသည်ကို ကြည့်ကာ ဂျပန်သည် အချက်ကောင်း ပေါ်ပြီဟူ၍ ယူဆကာ လက်ခမောင်းထ၍ ခတ် လိုက်လေပြီ။

၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဂျပန် ရေငုတ်သင်္ဘောများသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အလယ် ဟာဝေယံကျွန်းရှိ ပါးလီဟားဘားခေါ်

အမေရိကန် ရေတပ်စခန်း ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို စ၍ တိုက်တော့သည်။ ။ ထိုနေ့တွင် ပင် ဂျပန် အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်ကို စစ်ကြေညာလိုက်ပြန်သည်။ ။ ထိုနေ့တွင် ပင် တစ်ဆက်တည်း ရုန်းဟဲမြို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်ကို ဂျပန် သိမ်းလိုက်၏။

ပြင်သစ် အင်ဒိုချိုင်းနား ယခု (ဗီယက်နမ်) ကိုမူ ဂျပန်သည် အနောက်ဥရောပ၌ ပြင်သစ်ကို ဂျာမန်သိမ်းပြီးသော နောက် ၃ လကြာခန့်ကပင် အတင်းဝင်ရောက်ကာ လေယာဉ်ပျံကွင်းများ တည်ဆောက်ထားပြီး ဖြစ်၏။ ဂျပန် စစ်တပ်များ လည်း ပို့ထားပြီဖြစ်ရာ ယိုးဒယား နယ်စပ်အထိပင် ဖြန့်ထားပြီး အရန်သင့်ဖြစ်နှင့်ထားသည်။ ။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို တိုက်စဉ်က အမေရိကန် ရေငုပ်သင်္ဘော ၃ စင်း၊ စစ်သင်္ဘောကြီး တစ်စင်း၊ တိုက်လေယာဉ် ၄၁ စင်း၊ စစ်ပစ္စည်းနှင့် ရေနံဓါတ်ဆီ အမြောက်အမြား မီးလောင်ပျက်စီးသွား၏။

နောက်တစ်နေ့ ဒီဇင်ဘာ ၈ ရက်နေ့တွင် အင်ဒိုချိုင်းနား၌ အသင့်ရှိနေသော ဂျပန်တပ်များ သည် ယိုးဒယားကိုဝင်ပြီး ဖြန့်လိုက်၏။ ယိုးဒယားက တိုက်ဟန်ယောင် ခေတ္တသာဆောင်ပြီး ဂျပန်နှင့် မဟာမိတ် လုပ်လိုက်၏။

ဒီဇင်ဘာ ၉ ရက်နေ့တွင် ယိုးဒယားထဲက ဂျပန်တပ်များ အချို့ မာလာယုဘက်ကို ချီတက်သည်။ ။ ယိုးဒယားတပ် အချို့ပါ အကူပါသည်။ ။ ဟောင်ကောင်ကို ၎င်းနေ့ စတိုက်ပြီး ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ ။

ဖိလစ်ပိုင် မနီလာမြို့သို့ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ချီလာပြန်သည်။ ။ အမေရိကန်တပ်က ခံချနေသဖြင့် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့ကျမှ မနီလာကို ဂျပန်ရသည်။ ။ ထိုတိုက်ပွဲမှ အမေရိကန် တပ်များ လည်း ဘာတ

နံကျွန်းဆွယ်သို့ ဆုတ်၍ တစ်ခါခုခံကြရာ ၄ လကြာမှ ဂျပန်က ဖိလစ်ပိုင်ကို သိမ်းနိုင်သွားသည်။ ။

ဂျပန်တပ် မာလာယုထဲရောက်သွားသော ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် စင်္ကာပူ ရေတပ်အတွက် ဗြိတိသျှတို့ က အလွန်အားကိုးအားထားနှင့် ပို့လိုက်သော စစ်သင်္ဘောကြီး ၂ စင်း၊ ပရင့်စ်အော့ဖ်ဝေးလ်နှင့် ရီးပါးလ်စ်ကို ဂျပန်လေတပ်က နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက်သည်။ ။ နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက်သည်မှာ အလွန်ယဉ်သည်။ ။ ဗုံးအပြည့်တင်ထားသော ဂျပန်လေယာဉ်ပျံသည် အပေါ်တည့်တည့်မှ စိုက်ဆင်း လာပြီး သင်္ဘောကြီးတွေ၏ ခေါင်းတိုင်ထဲသို့ ထိုးချဖောက်ခွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ ဂျပန် လေယာဉ်ပျံသမားလည်း တစ်ခါတည်း အသေခံသွား၏။ ။ ၂ စင်းစလုံး တစ်ချိန်တည်းလို ဤအတိုင်း ပေါက်ကွဲနှစ်မြှုပ်သွားသည်။ ။

ဤတွင် ဂျပန်တို့ ၏ တိုက်ခိုက်ပုံကိုကြည့်၍ ဗြိတိသျှတပ်များမှာ မျက်လုံးပြူး မျက်ဆံပြူးနှင့် သွေးပျက်မတတ် ဖြစ်သွားကြသည်။ ။

စင်္ကာပူကိုမူ ဖေဖော်ဝါရီလဆန်း ၉ ရက်နေ့မှ တိုက်သည်။ ။ စင်္ကာပူသည် ရေကြောင်းခံတပ်ကို သာ အားကိုးထားလေရာ စင်္ကာပူရှိ ဗြိတိသျှတပ်တို့ သည် ဂျပန်တပ်များ ရေကြောင်းဘက်မှ သာ အကြီးအကျယ် ဝင်လာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြပြီး ရေဘက်ကိုသာ အမြောက်တွေ ဆင်ကာ စောင့်နေကြသည်။ ။

ဂျပန် တကယ်ဝင်လာသောအခါ မာလာယု ကုန်းပိုင်းမှ လှည့်ဝင်သိမ်းသည်။ ။ စင်္ကာပူ ရေတပ်ကြီးမှာ ရှေ့ကိုငေးနေတုန်း နောက်ကျောမှ ဧကံပိုးအုပ်ကာ ဖနောင့်နှင့်ပါ ဆောင့်ကန်ခံလိုက်ရ သလို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျသွားလေသည်။ ။

ဗြိတိသျှတပ်သား ၆၀၀၀၀၊ သြစတြေးလျနှင့် ဂေါ်ရခါး

ကုလားပန်ချာပီ တပ်သားပေါင်း (၄၀၀၀၀) ကျော်နှင့် စစ်လက်နက် ပစ္စည်းပေါင်းများစွာ ဂျပန်တို့ ဆီ၌ အသိမ်းခံလိုက်ရသည်။ ။

ဗိလပ်လွတ်တော်တွင် မစ္စတာချာချီသည် စင်္ကာပူ ကျဆုံးခံရခြင်းအတွက် ရင်ကွဲပက်လက် မချီမဆုံဖြင့် "ဒီတစ်ချို့ စင်္ကာပူခံရတာ ဗြိတိသျှ ရာဇဝင်မှာ အနာဆုံးပဲ" ဟု ညည်းညူကာ မရှူနိုင်၊ မရှိုက်နိုင် ဖြစ်သွား၏။

သင်္ဘောကြီး ၂စင်းနှင့် စစ်သား လေးသောင်းကျော်မှာ အာဖရိက စစ်မြေပြင်မှ အရေးတကြီး ပို့လိုက်သော တပ်သားများ ဖြစ်၏။ စင်္ကာပူရောက်ပြီး ရက်ပိုင်းခန့်တွင် ပြုတ်သွားရာ ဂျပန်တို့ လက်ဝဲကွက်အပ်ဖို့ ပို့လိုက်သလို ဖြစ်သွားသည့်အတွက် ပါလီမန်တစ်ခုလုံး မှိုငြင်ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

ယိုးဒယားထံ ရောက်ရှိနေသော မြောက်ပိုင်းရှိ ဂျပန်တပ်များ သည် မြန်မာပြည် တောင်ဘက် စွန်း ကော့သောင်းမှ လည်းကောင်း၊ မြဝတီ မဲဆောက်မှ မော်လမြိုင်သို့ လည်းကောင်း၊ တစ်ဟု န်ထိုး ချီလာကြရာ ဇန်နဝါရီလထဲတွင် ပင် မော်လမြိုင်တွင် တာဝန်ကျနေသော ဗြိတိသျှ ၁၇ တပ်မနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ ။

ဗြိတိသျှတို့ ၏ ၁၇ တပ်မသည် ဂျပန်တပ်ကို မော်လမြိုင်၌ ၂၄ နာရီပင် မခံနိုင်ပေ။ မုတ္တမ ဘက်သို့ ဆုတ်ကာ မီးရထားလမ်းအတိုင်း ခံလိုက်၊ ဆုတ်လိုက်နှင့် ပဲခူး၊ ရန်ကုန်ဘက်ကို ဗြိတိသျှတို့ ၏ "အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာနည်း" နှင့် ဆုတ်ခွာလာကြရလေသည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်က သိမ်းယူလိုက်သောအခါ ဤလီဒို လမ်းမှာ အင်္ဂလိပ် အမေရိကန်တို့ အတွက် အမှန်တကယ် လိုအပ်လာ တော့သည် ။ ထို့ကြောင့် စတီးဝဲလ်တို့ သည် အပူတပြင်း ဤလီဒိုလမ်း ကို မရမနေ ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ဖောက်လုပ်ကြရလေတော့သည် ။

ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ဖောက်လုပ်ကြရသည် ဖြစ်၍ လမ်း၏ မြေအနေ အထားနှင့် ဖြတ်သန်း သွားရမည့် မြစ်ချောင်းတို့ ၏ သဘောသဘာဝတို့ ကိုလည်း ကြိုတင်ပြီး ဘာတစ်ခုမှ စေ့စေ့စပ်စပ် လေ့လာစုံစမ်းချိန် မရခဲ့ကြ။ "ဒီကနေ့ ဒီကိုဖောက်၊ နောက်တစ်ခါ ဘယ်နေရာကနေပြီး ဘယ်ကိုဆက်" စသည် လောက်ကိုသာ အကြမ်း "အူကြောင်း" ဆွဲဖောက် လုပ်လိုက်ကြရသည် ။ ဖောက်သွားရင်းဖြင့်သာလျှင် တွေ့ကြုံလာသော အခက်အခဲများကို လမ်းလုပ်သူများက အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီး တားဆီး ကျော်လွှားသွားကြရခြင်း ဖြစ်၏။ ဘယ်နှမိုင်မှာ မည်သို့ရှိ ၍ သဲကျောက်ခဲ မည်မျှကုန်မည်။ ဘယ်နေရာ ဘယ်နေရာတွေမှာ ချောင်းကို ဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ ဘယ်ချောင်းက ဘယ်လောက် အရှည် တံတား၊ ဘယ်အမျိုးအစား လုပ်ရမည်။ အဘယ်ရွံ့ဗွက် စမ်းအိုင်တွေက ဘယ် လောက်ကျယ်၍ ဘယ်လို ဆုတ်နစ်သွားတတ်သော သဘောရှိသည် ။ စသည် တို့ ကိုလည်း ဘာမျှ လေ့လာ တိုင်းထွာချိန်မရခဲ့ကြ။ ယခုမှ လေ့လာနေ၍ လည်း မဖြစ်တော့။ ဂျပန်စစ်တပ်တွေ လွှမ်းမိုးသော နယ်မြေ

တွေကိုလည်း ဖြတ်ကျော်ကြရမည်ဖြစ်၍ နောင်ခါမှ နောင်ခါဈေး။
လမ်းဖြစ်သွားဖို့ သာ အရေးကြီးနေချိန်ရောက်နေသည် ။ သူတို့ ၏ မူမှာ
ဖြစ်သလိုဖောက်မည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သာ အပြတ်သားဆုံး
အမိန့်ဖြစ်နေသည် ။

"အူကြောင်း" ချရန်ကား မခက်လှ။ မူလကပင် လားဝန်တင်သွား လ
မ်းမျှလောက်တော့ ရှိခဲ့ဖူးသည် ။ ထို့နောက် စစ်ဖြစ်လာသောအခါ
စစ်ပြေးဒုက္ခသည် တို့ ဆုတ်ကြ ပြေးကြသဖြင့် ခြေကျင်လမ်း အနေနှင့်
လမ်းအကြမ်း မှန်းခြေချနိုင်လောက်ရုံမျှတော့ ရှိနေသည် ။

စတီးဝဲလ်တို့ မှာ စသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြေတွန်းစက်တွေ၊ ကျွဲရို
င်းစက်တွေ၊ မြေကော် စက်ကြီးတွေ၊ မြေသိပ်စက်ကြီးတွေ၊ ဝန်ချိစက်
တွေ၊ လမ်းလိမ့်စက်တွေ၊ ကျောက်ခွဲစက်တွေ စသည့် စက်တွေချည်း တ
စ်ခါတည်း လီဒိုမီးရထားလမ်းဆုံဘူတာသို့ မီးရထားတွေနှင့် သယ်ယူ
လာကာ ချလိုက်ကြ၏။ ထိုစက်တွေ သယ်ယူလာခဲ့ရသော ခရီးလမ်း
ကား မိုင်ပေါင်း ၁၂၀၀ ရှည်လျားသော အမေရိကန်မှ အိန္ဒိယ အရှေ့မြော
က်စွန်း အာသံမီးရထားလမ်းဆုံး လီဒိုအထိ ဖြစ်သည် ။ တိုက်ကြီး ၃ တို
က်၊ သမုဒ္ဒရာ ၂ စင်းကို ကျော်ဖြတ်၍ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း သယ်ပိုးခဲ့ရသော စ
က်တွေ ဖြစ်၏။

စက်တွေ ရောက်လာသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဆိုင်းမပါ ဗုံမဆင့် တစ်
ခါတည်း အူကြောင်းဆွဲ သူကဆွဲ၊ နောက်ကရသမျှ အလုပ်သမားတွေနှင့်
စတွယ်လိုက်ကြသည် ။ တောတွေကိုရှင်း၊ တောင်တွေကိုဖြတ်၊ ချောင်း
တွေကိုကျော်၊ ဗွက်တွေနွံတွေကိုဖို့ ၊ တစ်ခါတစ်ခါ မြင့်သည့် နေရာမှာ
ဘဝဂ် ထိမလားထင်ရ၏။ တိမ်တွေက လမ်းလုပ်သားတွေ၏ ခြေသလုံး
ကြားမှ ဖြတ်ပြီး တဝေဝေ ပြေးနေ၏။ နိမ့်ပြီး ဆင်းသွားသော နေရာမှာ

လည်း အဝီစိများ နီးနေပလားထင်ရ၏။ ဤသို့ဖြင့် တောင်စောင်း၊ တောင်ကမ်းပါးကြီးတွေ၊ တောကြီးမြက်မဲတွေ၊ ချောင်းကြီး၊ အိုင်ကြီး ဗွက်ကြီးတွေ အလီလီ အလာလာကို ဝေ့ကာ ကွေ့ကာ ဝိုက်ကာ ချိုးကာ နိမ့်ချည်တစ်လှည့် မြင့်ချည်တစ်လီဖြင့် အတွင် တရကြမ်း ဖောက်လာကြလေသည်။ ။

လမ်းကြီးမှာ အတော်စိတ်ကူးယဉ်ယဉ်နှင့် ဖောက်လုပ်ထားသဖြင့် ဥရောပသမိုင်းမှ ရောမခေတ် လမ်းကြီးမျိုးထက်ပင် ခံညားသေး၏။ အကျယ်ပေ ၃၀ ရှိ၍ အသွားလမ်း၊ အပြန်လမ်း ၂ ကြောင်းတွဲ ဖြစ်သည်။ ။ ကျောက်ခင်း၊ ကျောက်ကာ၊ ရေဆင်း၊ ရေစီးဘေးမြောင်းတွေနှင့် တောင်စောင်းက ကျရေကို တမံနှင့်လွှဲလျက် တံတားတွေကလည်း အခန့်စားတွေချည်း ဖြစ်တော့၏။

တစ်ခါတစ်ရံ ပူလိုက်သည့် နေ့က သွေးကြွက်ကြွက် ဆူဝေလာမတတ်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ လည်း ချမ်းလိုက် အေးလိုက်သည် က ခိုက်ခိုက်တုန်။ အနိမ့်ပိုင်း ဖုံထူသည့် နေရာတွေကလည်း အသက်ရှူကြပ်မတတ်။ ဗွက်တွေ နွံတွေ ထူသည့်နေရာကျတော့လည်း ဖက်ဖုတ်တွေ တိရစ္ဆာန်အသေတွေနှင့် ပုတ်လို့ ဟောင်လို့ ။ မိုးရွာသည့် အခါကျတော့လည်း ရေတွေက တရဟော၊ မြူတွေဆိုင်းပြီးဆိုတော့လည်း ဘယ်မှ မမြင်ရ၊ ရှေ့တစ်လံ နှစ်လံကိုပင် စမ်းတဝါးဝါး။ သို့သော် နေ့ခင်းသာမဟုတ်၊ ညပါမနားတမ်း လုပ်ကြသည်။ ။ တစ်နေ့ တစ်မိုင်နှုန်းတော့ ရောက်ရမည်ဟူသည် က မဟာဥပဒေသ ဖြစ်သည်။ ။

ထိုလမ်းတွင် ငှက်ဖျားကတော့ မင်းအမူဆုံး အာဏာပိုင်ဖြစ်သည်။ ။ အားလုံးတွင် သောက်သုံး ရေက ပြဿနာကြီး အခက်အခဲဆုံး၊ တချို့နေရာတွင် ၁၀ မိုင်အတွင်း ရှာချင်တိုင်းရှာ ရေတစ်ပေါက်မှ မတွေ့ရ။ ။

ထို့ကြောင့် ရေသယ်ကားတွေက မိုင်ပေါင်းများစွာ လိုက်ပို့နေရသည်။ ။

၁၉၄၄ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ လမ်းမကြီးမှာ အခက်အခဲတွေ ကျော်လွန်၍ ပြီးမြောက်ခါ နီးမှာ မိုးကြီး သဲသဲမဲမဲက မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းကို ရွာချလိုက်သည်။ ။ ထိုအခါ လမ်းမကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းများစွာသည် ရေအောက်သို့ ရောက်သွားသည်။ ။ အချို့ ချောင်းကြီးတို့ သည် တစ်ညအတွင်း ပေ ၃၀ ခန့်အထိ မြင့်တက်လာသော ရေလုံးကြီးတွေက ဝါးလုံးထိုး လိမ့်ဆင်းကျလာ ၏။ တံတားတွေ အတော်များများ လွင့်ပါ ပျက်စီးသွားသည်။ ။ နေရာများ စွာတို့ တွင် လမ်းကြီးကို ရေတိုက်စားသွား၏။ အဆိုးတကု အဆိုးဆုံးမှာ နာဂ တောင်ကြောတစ်ဝိုက်က လမ်းမကြီး တလျှောက် အကုန်ဗွက်ပေါက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ လမ်းမကြီးမှာ ဗွက်ပင်လယ်ထဲ နစ်မြုပ်သွား၏။

ထိုနေရာ၌ ရနိုင်သမျှသော ကျောက်များမှာ ဖွတ်ချေးကျောက်များသာ ဖြစ်၏။ ယင်း ဖွတ်ချေးကျောက်ကိုပင် ခင်းခဲ့ကြရသဖြင့် စက်ကြီးတွေ၊ ဝန်တင်ကားကြီးတွေ အလီလီအလာလာ ဖြတ်သန်းသွားထားရာ ဖွတ်ချေးကျောက်တွေမှာ ပေါင်ဒါမှုန့်ဖြစ်၍ မိုးရေနှင့် မိတ်ဖက်လိုက်သော အခါဗွက်ကြီး ရွံ့ပြင်ကြီး ဖြစ်သွားပြန်သည်။ ။ ထိုအခါ ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်အထိ လှမ်းပြီး မြစ်တွင်းရှိ ကျောက်စရစ်နှင့် မျက်ဆံကြောင်ကျောက်တွေကို ကားကြီးတွေနှင့် သယ်ကြရပြန်သည်။ ။ လုပ်သား တွေ ကားတွေမှာ သွက်သွက်လည်ကုန်ကြသည်။ ။

အချို့နေရာတွင် မိုင်ပေါင်းများစွာ တောင်စောင်းတလျှောက် လမ်းမကြီး အိဆင်းသွားခဲ့ သည်။ ။ အချို့ ချိုင့်ဝှမ်းကိုဖြတ်ဖောက်ထားသော လမ်းအပိုင်းကမူ လုံးဝ ပျောက်သွားသဖြင့် တောင်ကမ်းပါးယံ အမြင့်ပိုင်းတွေထိ ရွေ့ဖောက်ပြန်ဆက်ကြရပြန်သည်။ ။

တံတား ဆိုသည် မှာ လည်း လီဒိုမှ ယူနမ်အထိ ကိုက်နှုန်း (၃) မိုင်လျှင် တစ်ခုကျ ဆောက်သွားရသည်။ ထိုနှစ်က မိုးဦး ၂ လလောက် တွင် မိုးရေချိန် ၁၇၅ လက်မမျှ ရွာချလိုက်ရာ လမ်းကြီးတလျှောက်လုံး ကို ရေလွတ်ရာသို့ ပြန်ဖောက်ကြရပြန်လေသည်။

အင်ဂျင်နီယာတွေက အင်ဂျင်နီယာတွက် တွက်၏။ စစ်သားတွေက စစ်မျက်စိနှင့် ကြည့်၏။ စစ်အတွင်းဖြစ်၍ အင်ဂျင်နီယာက အရှုံးပေးလိုက်ရသည်။ သို့နှင့် စစ်အမြင်အတိုင်း လုပ်လိုက်ကြရသည်။

ထိုသို့ ကမောက်ကမ ဖြစ်နေကြချိန်မှာ ဝင်းဂိတ်အထူးတပ်တွေက လည်း အကုန်ပြန်သွား ကြသည် မဟုတ်ဘဲ လင်တိန်တို့ အဖွဲ့မှာ ကျန်နေခဲ့သေးသည်။ လမ်းရှေ့ဦးနှင့် ဝင်းဂိတ်တို့ အဖွဲ့မှာ ကပ်နေလေပြီ။ ကြားတွင် မိုင်အနည်းငယ်မျှသာ လွှာလွှာကလေး ခြားနေသည်။ ဝင်းဂိတ်တပ်ကို လေကြောင်းမှ ဖြည့်တင်း၍ ကောင်းကောင်း ပေးနေနိုင်ပါ၏။ သို့သော် ချွေတာရေးမျက်စိနှင့် ကြည့်လျှင် ရက်ရက်စက်စက် စားရိတ်ကြီးလေးလှသည်။

လမ်းကလည်း အမြန်ဆက်မိရန် အရေးကြီးနေ၏။ အမှတ် ၁၄ တပ်မတော်မှာ ထိုအချိန်တွင် မဏိပူရ၌ ဂျပန်တို့ နှင့် မီးကုန်ယမ်းကုန် ကြဲနေရသည် ဖြစ်ရာ စတီးဝဲလ်တို့ ဘက်ကို မလှည့်ကြည့် အား။ သို့ဖြင့် ဝင်းဂိတ်တပ်ကို စတီးဝဲလ်လက်အောက်သို့ ဂျင်နရယ်စလင်းက လွှဲပေးလိုက်ရ၏။ ထိုအချိန်၌ ယူနန်ဘက်မှ ဖို့ စ်ဝိုင် တရုတ် တပ်သားတို့ ကလည်း တရုတ်နယ်စပ်ကို ဝင်လုလု တကဲကဲ ချိန်နေသော ဂျပန်တွေကို စတိုက်နေရပြီဖြစ်ရာ ဝင်းဂိတ်တပ်ရော၊ ဖို့ စ်ဝိုင် တရုတ်တပ်ရော အမေရိကန် လေတပ်ဗိုလ်မှူးချုပ် ဂျန်အက်ဖ် အီဂင်၏ လက်အောက်သို့ ရောက်သွားရပြန်သည်။ အီဂင်မှာ လီဒိုလမ်း ဖောက်လုပ်နေသော စတီးဝဲလ်ကို

ကူညီရန် အမေရိကန် လေတပ် ဦးစီးဌာနမှ အမှတ် ၃ လေကြောင်းချီ တိုက်ခိုက်ရေး တပ်ဖွဲ့အဖြစ် သီးသန့်လွှတ်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ။ ၎င်းအဖွဲ့ သည် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု လေတပ်ဗိုလ်ချုပ် မေဂျာဂျင်နရယ် ဟော့ဝ ဒ်စီဒေးဗစ်ဆင် အုပ်ချုပ်သော လေတပ် ဗိုလ်မှူးချုပ် အိုးလ်နှင့်လည်း တွဲ ဘက်ဆောင်ရွက်နေရသည်။ ။

စတီးဝဲလ်၏ လမ်းလုပ်ငန်းမှာ ရိုးရိုးလမ်းဖောက်သွားရုံမျှ မဟုတ်။ ရ န်သူကို တိုက်ခိုက် ဖောက် လုပ်သွားရမည်ဖြစ်ရာ သူ့လမ်းကိစ္စတွင် အ မေရိကန်က လေ့ကျင့်ပေးထားသော ယူနန်တရုတ် တပ်မကြီး ၂၂ နှင့် ၃ ၈ နှစ်ခုကလည်း ကူညီပါနေရသည်။ ။ ထို့အပြင် အမေရိကန် စစ်တပ်များ ၏ ပစိဖိတ်စစ်မျက်နှာမှ စစ်သားများကိုလည်း ဖြည့်ထား သေးသည်။ ။

ယင်းအမေရိကတပ်များမှာ တောတွင်းတိုက်ပွဲကို အမေရိကနှင့် အိန္ဒိ ယပြည်၌ လေ့လာခဲ့ သော်လည်း ထပ်မံ၍ တိုက်ကြည့်ရန် စတီးဝဲလ်ထံ သို့ ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ လေကြောင်းနှင့် တွဲတိုက်ရသော တောတွင်း တိုက်ပွဲကို သဘောပေါက် ကျွမ်းကျင်ရန်ဟု ဆိုသည်။ ။ ထို အမေရိကန် စစ်သားများ နှင့် ဝင်းဂိတ်တပ်တို့ ကို အသက် ၃၉ နှစ်ရှိ ဗိုလ်မှူးချုပ် မာ ရေးက အုပ်ချုပ်သည်။ ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ ကို "မာရေး"တပ်များ ဟု ခေါ်ကြသည်။ ။

မာရေးမှာ စစ်မဖြစ်မီက ဂျပန်ပြည်ကိုသွားရောက်၍ နည်းပြလေ့ကျ င်ပေးခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်ကတည်းက မြန်မာပြည် စစ်မြေပြင်၌ စတီးဝဲလ်နှင့် တွဲတိုက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ။ ထို့ကြောင့် သူသည် မြန်မာပြည် အနေအထားကိုရော ဂျပန်စစ်ပရိယာယ်ကိုပါ သိ နေသူဖြစ်သည်။ ။

မဟာလီဒိုလမ်းဖောက်ရာတွင် တရုတ်စစ်တပ်တို့ က ရှေ့ဆုံးမှ တပ်
ဦးချီပြီး ရန်သူကို တိုက်ထုတ်ပစ်ရသေးသည်။ ။ တောတောင်တို့ ကို တရုတ်
တပ်နှင့် အမေရိကန်တပ်တို့ တိုက်ကင်းမပြတ် လှည့်နေရသည်။ ။ ၎င်း
တို့ က တိုက်ခိုက်ရှင်းလင်းပြီဆိုသည် နှင့် အူကြောင်း ချမှတ်ပေးသူများ
က စစ်သားများ ၏ အကာအရံနှင့် အူကြောင်းချကြရသည်။ ။ ထို့နောက်
မှာ မြေတွန်းစက်ကြီးတွေက မြေညှိကာ တက်လာသည်။ ။ မြေတွန်းစက်
တွေကို သံချပ်တွေ ကာထားရသည်။ ။ ထို့နောက်မှာ အင်ဂျင်နီယာများက
တိုင်းထွာ၍ အလုပ်တာဝန် အဆင့်ဆင့်ကို ချမှတ်သည်။ ။ နောက် တောရှင်း
သမားများ၊ သစ်ကိုင်းဖြတ်သမားများ၊ သစ်ကိုင်းဖယ်ရှင်းသူများက
ပေါက်ဆိန်တွေ လွှဲတွေနှင့် အလုပ်ဝင်လာကြသည်။ ။ ကားတွေကလည်း
မြေလမ်းအကြမ်းရသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပစ္စည်းတွေ တင်၍ အဆက်
တည်းလိုက်ပါလာကြသည်။ ။

ရှေ့က မြေတွန်းစက်၊ မြေညှိစက်တို့ က အတတ်နိုင်ဆုံး အစွမ်းကုန်
လုပ်ပေးသွားကြ၏။ ကျောက်ဆောင် ကျောက်ကမ်းပါး
တောင်စောင်းများကို မိုင်းခွဲသူတွေက တက်ခွဲနေစဉ် မြေတွန်း စက်များ
က ဂိုက်အနည်းငယ် အကွာမှ ရပ်စောင့်နေရသည်။ ။ ပေါက်ကွဲပြီးသည်
နှင့် ချက်ချင်း ထိုးဝင် ဖယ်ရှားကြရသည်။ ။

ဤရှေ့ပြေး မြေညှိလုပ်ငန်း နောက်ကမှ မြေသိပ်စက်နှင့် အတူ
ကျောက်ခင်းသူ၊ မြေလောင်းသူ၊ မြောင်းဖောက်သူ၊ တံတားခင်းသူတို့ တစ်သီကြီး
လိုက်ပါလာကြသည်။ ။ ထို့အပြင် လမ်း၏ နှစ်ဘက်ဝဲယာကိုလည်း
ကွက်လပ်ကျယ်ကျယ် နေရာရှင်းသွားအောင် တောခုတ်ပစ်ရ သေး
သည်။ ။ ဤသို့ မခုတ်လျှင် မိုးရွာက ရေမြန်မြန်မခြောက်ဘဲ ဗွက်တင်လာ
မှာ စိုးရသည်။ ။ ဘေးနှစ်ဖက်ကို အလင်းဖွင့်ထားမှ နေရောင်မြန်မြန်ကျ
ရောက်ပြီး ရေခမ်းလမ်းခြောက်မည် ဖြစ်သည်။ ။

ပထမအစက စစ်အလုပ်သမားတွေမှာ ပေါက်တူး၊ ပေါက်ပြား၊ တူးရွင်း၊ ဂေါ်ပြား၊ ဓါး၊ လွှ၊ ပေါက်ဆိန်တွေအပြင် ရိုင်ဖယ်ကလည်း လူစေ့၊ လက်စေ့ လွယ်ထားကြရသေးသည်။ ။ ဘေးမှ စစ်တပ်တွေရှိနေသော်လည်း ဂျပန်များ သည် ကတ်သီးကတ်သတ် ဆီလိုအမြဲအပေါက်ရှာ၍ တိုက်ခိုက်တတ်သည်။ ။ အလုပ်လုပ်နေသူများကို တဟု န်ထိုး ပြေးပြီး ဝင်ရမ်းသွားတတ်သည် လည်း ရှိသည်။ ။ ထိုအခါမျိုးတွင် စစ်သားအလုပ်သမားများမှာ သေနတ်ချိန်ချိန်ပင် မရလိုက်သဖြင့် လက်ထဲက ဂေါ်ပြားနှင့်ပင် ကောက်ရိုက်တန် ရိုက်ကြရသည်။ ။

မဟာလီဒိုလမ်းမကြီးကို ဖောက်လုပ်ရာတွင် အလုပ်သမားများမှာလည်း လူမျိုးစုံလှသည်။ ။ တရုတ်၊ ချင်း၊ ကချင်၊ နာဂ၊ ကုလား၊ ဂေါ်ရခါး၊ ဂါရိုစ်၊ ပန်ချာဝီနှင့် ဒေသခံ မျိုးနွယ်စုများ အများ အပြား ပါဝင်ကြသည်။ ။ အချို့ စခန်းများ ရှိ လူ ၂၀၀၀ လောက်မှာ ဘာသာစကားအမျိုးပေါင်း ၂၀၀ လောက်ကို ပြောဆိုနေကြသည်။ ။ ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံး၌ မူ ကမ္ဘာသုံး သင်္ကေတဖြစ်သော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ အင်္ဂါခြေလက်တို့ နှင့်သာ အရှင်းဆုံး၊ အမြန်ဆုံး သိရှိနိုင်ရန် ပြောဆိုဆက်သွယ် ကြရတော့သည်။ ။

မိုးရွာ၍ မြေတွင် ချော်လျှင် ဘူးလံဒိုဇာ မြေညှိစက်၊ မြေတွန်းစက်၊ မြေကော်စက်များ သည် ဖင်ကဖြစ်ဖြစ်၊ ခေါင်းကဖြစ်ဖြစ် အိကျလာသော မြေနှင့် အောက်သို့ ပေ ၁၀၀၀ မျှ ကျသွားသည်။ ။ တစ်ခါတစ်ခါ အချို့နေရာ၌ တိမ်တိုက်ကြီးတွေ ကျလာသဖြင့် လမ်းကိုပင် လုံးဝမမြင်ရသော နေ့တွေလည်း ရှိခဲ့သည်။ ။ တချို့နေရာ၌ မြေမာသည် ထင်၍ ရပ်ထားသော စက်ကြီးသည် မိုးရွာသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက်လိုလို ထိုနေရာဗွက်ထဲ မြုပ်သွားသည်။ ။ ထိုဒေသ အချို့မြေတွေမှာ အပေါ်ကျောကသာ မာတင်းနေသော်လည်း အောက်တွင် ထူးတွင်းတွေ ဝပ်နေသည်။ ။ လူများ နေထိုင်သွားလာမှု လုံးဝဆိတ်သုဉ်းနေသော မြေရိုင်းနယ်ရိုင်း

တွေဖြစ်၍ မြေတွေ ပွနေသည်။ ။

ဤမျှ ရာသီကြမ်း၊ တောကြမ်း၊ တောင်ကြမ်းကြီးတွေမှာ ရှေ့ပြေး အင်ဂျင်နီယာတပ်ဖွဲ့၌ ၈၀% နှုန်းမျှ ဖျားနာကြ၏။ ထို့ကြောင့် အင်ဂျင်နီယာမှူးကြီး ကာနယ်ဟာရှီဖီးလ်က ...

"ဟာ ... ဒီလမ်းမကြီး ဖောက်ရတာ ကျုပ်ဖြင့် အစက ရူးများ သွားရချည်ရဲ့ လို့ ထင်မိတယ်၊ မဟုတ်ဘူး ဗျို့ ... ပညာတိုးပါတယ်"တဲ့ ။

ဤလမ်းဖောက်ခေါင်းဆောင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရာရှိကြီးကား အမေရိကန် ဗာဂျီနီယား နယ်သား မေဂျာဂျင်နရယ် လူးဝစ်အေပစ်ခ်ဆိုသူ ငွေရောင် ဆံပင်ပိုင်ရှင် ခေါင်းဖြူကြီး ဖြစ်၏။ ပစ်ခ် သည် အမေရိကန် အလယ်ပိုင်း ရေရှားသော အရပ်အတွက် မစ်ဆိုရီ ရေကာတာကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် လယ်ယာဧကပေါင်း သန်းကျော်ကို ရေပေးနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ။

ယခု မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း ဤလီဒိုလမ်းမှာ မူ သူလိုချင်သော ရေထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုနေသော ရေတွေကို သူတွေ့နေရပြန်သည်။ ။

မည်သို့ဆိုစေ စတီးဝဲလ်သည် ဇွဲသန်သန်နှင့် ၁၉၄၃ ခုနှစ်က စတင် ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်အဝင်တွင် ရှင်ဗွေယံခေါ် တောင်ပေါ်စခန်း၌ စတီးဝဲလ် အခြေချလိုက်နိုင်သည်။ သို့သော် ၂၄ နာရီပင် မပြည့်သေး။

"လားဝန်တင်တစ်ကောင် သွားနေရင်း လမ်းထဲမှာ မြေမျိုခံသွားရလို့"

"ဟူးကောင်းဘက် အတက်လမ်းတွေက လူသွားစရာတောင်မကျန် လိုက်တော့ဘူး၊ ညက မိုးမှာ ပါသွားပါပြီ"

"အေး၊ သုံး ကိုး လေးက သတင်းပို့ပါတယ်၊ ဂျစ်ကားကိုတောင် လူ

တွန်းပြီး လာနေတုန်းပါ"

အင်ဂျင်နီယာနှင့် ဆောက်လုပ်ရေး တပ်ရင်းကြီးပေါင်း (၁၀) ရင်းဆီ
မှ နာရီမလပ် သတင်းဆိုးတွေကို ကြားနေရသည်။ ။

သည် ထက်ဆိုးသည် မှာ ကား ...
